

§ 2 c) tr. zák., nebyl však při hlavním přelíčení ani jinak tvrzen; zejména nebyl ani napovězen pozitivními výsledky hlavního přelíčení. Nebylo tu tedy zákonného předpokladu, by byla dána otázka o něm. Bylo tudíž zmateční stížnost jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Čís. 2897.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Pojmu »podněcování« odpovídá jakékoliv působení na vůli nebo cit neurčitého počtu lidí ve smyslu nezákonném. Skutková podstata zločinu podněcování k vojenskému zločinu podle § 15 čís. 3 zákona nepředpokládá přímé působení na osoby již ve vojenské službě jsoucí, ani, by v projevu k takovému zločinu podněcujícím byl obsažen určitý program politický, a by v něm byla vytyčena jako cíl násilná změna ústavy.

(Rozh. ze dne 15. září 1927, Zm II 254/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 8. dubna 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem zanedbání povinné péče ve smyslu čl. III. čís. 5 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. v doslovu třetího odst. § 42 zákona na ochranu republiky, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po věcné stránce namítá stížnost především, že nelze spatřovati ve článku, o nějž tu jde, zejména v jeho zažalované (závadné) části »podněcování«. Tu dlužno především zdůrazniti, že rozsudek nespatřuje podněcování v celém obsahu článku, nýbrž že je shledává toliko v obsahu statě počínající slovy »To je intermezzo« a končící slovy »řezník tam u nás«. Pokud však jde o obsah tohoto místa článku, zjišťuje rozsudek, jak jde na jevo z rozhodovacích důvodů, že se jím působí na cit, vůli a rozum nováčků a těch, kdož budou konati činnou službu vojenskou, v tom směru, by nováčci jako vojíni v dané chvíli použili zbraní proti určité části svých spoluobčanů o své újmě a z vlastního rozhodnutí, tudíž proti uděleným rozkazům vojenským, pokud se týče za nejhrubšího porušení vojenské povinnosti, již plniti se přísahou zavázali a již mají plniti bezpodmínečně a bez ohledu na osobní přesvědčení a politickou příslušnost. Za tohoto stavu skutkových zjištění nelze rozsudku důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci, shledal-li v obsahu závadné statě článku »podněcování«; neboť pojmu »podněcování« odpovídá jakékoli působení na vůli nebo cit neurčitého počtu lidí ve smyslu nezákonném (rozh. čís. 1615 sb. n. s.). Dále namítá stížnost, že tu nešlo o podněcování k vojenskému zločinu (porušení podřízenosti podle

§ 146 c) voj. tr. zák.); neboť vojenského zločinu mohou se prý dopustiti jedině osoby vojenské, kdežto článek je prý určen většinou pro nevojíny, a ve slovech článku »máme jiné cíle« není prý obsaženo vybízení k onomu vojenskému zločinu. Jednání, k němuž bylo podle skutkových zjištění rozsudkových obsahem závadné části článku podněcováno, zakládalo by ve skutečnosti skutkovou podstatu vojenského zločinu porušení podřízenosti podle § 146 c) voj. tr. zák., takže rozsudek nepochybil, shledav v podněcování, o něž tu šlo, podněcování k tomuto vojenskému zločinu. Stížnost má sice pravdu, tvrdíc, že vojenského zločinu mohou se dopustiti pouze osoby vojenské, jest však na omylu, je-li zároveň názoru, že se vyžaduje ke skutkové podstatě podněcování ku zločinu vojenskému ve smyslu § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, by projev podněcující k vojenskému zločinu byl přímo určen osobám vojenským; neboť ani doslov ani smysl ani účel tohoto ustanovení zákona neopravňují k názoru, že zločin podněcování k vojenskému zločinu předpokládá přímé působení na osoby již ve vojenské službě jsoucí. Ostatně zjišťuje rozsudek v rozhodovacích důvodech, »že článek má především vztah na nováčky, kteří nastoupili vojenskou službu«. Tvrdí-li stížnost v této souvislosti, že článek byl určen většinou pro nevojíny, neprovádí uplatňovaného důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. po zákonu; neboť nedrží se skutkových zjištění napadeného rozsudku, jak by při správném provedení uplatňovaného hmotně-právního důvodu zmatečnosti činiti měla, nýbrž vychází ze skutkového předpokladu rozsudkem nezjištěného (§ 288, čís. 3 tr. ř.). Tento důvod zmatečnosti není doličen způsobem odpovídajícím zákonu ani potud, pokud stížnost, jak uvedeno, popírá, že slova článku »máme jiné cíle« obsahují vybízení ku vojenskému zločinu podle § 146 c) voj. tr. zák.; neboť stížnost vychází tu z výroku, jehož rozsudek vůbec neobsahuje. Rozsudek nevyslovuje nikde, že slova »máme jiné cíle« uzavírají v sobě vybízení k onomu vojenskému zločinu, nýbrž shledává podněcování (nikoli vybízení) k tomuto zločinu v celém projevu obsaženém v závadné části článku, při jehož zkoumání ovšem přihlíží také ke slovům »máme jiné cíle«, která lze vykládati jen ve spojitosti s ostatním obsahem závadného místa článku. Zmateční stížnost namítá dále, že článek není ve svém doslovu způsobilým vyvolati u čtenáře rozhodnutí porušiti zákon. Ani tu neprovádí stížnost uplatňovaného hmotně-právního důvodu zmatečnosti po zákonu; neboť nevychází ze skutkových zjištění rozsudkových, o něž rozsudek svůj výrok o oné způsobilosti projevu zřejmě opírá, nýbrž vychází pouze z doslovu článku a nedokazuje, že rozsudek posuzuje otázku tu v úvahu přicházející s nesprávných právních hledisek. Namítá-li posléze stížnost, že ve článku, o něž tu jde, není uveden žádný politický program a že v něm není vytčena jako cíl násilná změna ústavy, stačí na to odvěti, že tu jde o námitku právně bezpodstatnou, ježto se ke skutkové podstatě podněcování k vojenskému zločinu podle § 15, čís. 3 zákona na ochranu republiky nevyhledává, by v projevu k takovému zločinu podněcujícím byl obsažen určitý program politický a by v něm byla vytčena jako cíl násilná změna ústavy. Bylo tudíž zmateční stížnost jako dílem neodůvodněnou, dílem po zákonu neprovedenou zavrhnouti.